ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXVI. ČÍSLO 8 AUGUST 2018

Odvaha

Detské tábory - Modlitbové trojdnie - Prievidzský polodeviatnik - Heartbeat
Kňazské dobrodružstvo - O_2H - Predstavenie D4V1D - Kresťanská odvaha

Farský denný tábor, 16. - 20. júla 2018, Prievidza

Zatmenie a zotmenie

Bolo to v noci z piatka na sobotu 27. júla 2018 od 22:30 do 24:00. Úplné zatmenie Mesiaca. Krásny a zaujímavý úkaz najmä pre toho, kto ho videl. Nad mojou chalupou sa však „zatmelo“ (čiže zotmelo) už popoludní okolo 17:00. Mraky, dážď, vietor, jednoducho búrka, a znova... Na prácu pod strechou sme si museli zažať elektrické svetlo. Zotmenie vyvolané ťažkými oblakmi trvalo až do 23:30. Zo zatmenia Mesiaca som tak videl len posledné dejstvo.

Oblaky, ktoré boli oveľa bližšie, zabránili výhľadu na Mesiac, ktorý je trochu ďalej. Tak to už v živote býva. Nielen z hľadiska prírodných úkazov, ale aj z hľadiska ľudského vnímania, pozerania na svet. Už starovekí učitelia duchovného života vravievali, že pre krásu stvorenia často nevnímame krásu Stvoriteľa. Veď ono je poruke, blízko a Boh „trochu ďalej“.

O spomínanom zatmení Mesiaca sme vedeli vďaka hvezdárom, ľuďom, ktorí sa tejto problematike venujú roky. Niektorí pestujú astronómiu ako koníček, pre iných je životnou profesiou. Im je jasné, že zatmenie prebehlo nezávisle od toho, či sme ho my videli, alebo nie. Správa o udalosti sa k nám zas dostala prostredníctvom médií, ktoré o nej hojne informovali.

A tak je to aj v duchovnom, náboženskom živote. Sú ľudia, ktorí Boha vnímajú viac než my, ktorí vidia jeho vôľu a ktorí nám o ňom hovoria. Pričom to môžu byť profesionáli, ktorí toto hovorenie berú ako životnú cestu, povolanie, ale aj jednoduchí ľudia, ktorí v obdive Boha našli fantastickú záľubu. Niekedy k nám tieto správy prichádzajú súkromne, inokedy v chráme počas spoločnej bohoslužby, a často aj cez médiá.

Zatiaľ čo my vnímame viac veci blízke, ktoré nás obklopujú, a túžime si z krásy a bohatstva sveta čo najviac užiť, oni hovoria, že je tu ešte väčšia krása a bohatstvo. Ďakujem im za to a chcem ich povzbudiť, aby sa túto dôležitú skutočnosť nebáli ohlasovať. Veď zatmenie je oveľa exkluzívnejšie ako zotmenie.

Vladimír Slovák, dekan

Deti sa na týždeň stali olympionikmi

Počas tretieho prázdninového týždňa (od 16. do 20. júla) sa konal denný farský tábor. Deti mali možnosť zašportovať si a dozvedieť sa nové veci o olympijských hrách a športovcoch.

Počas prvého dňa sprevádzal účastníkov tábora staroveký olympionik Gajus. Otvoril tábor zapálením olympijského ohňa. Deň sa niesol v duchu atletiky a spolupráce v tímoch. V utorok prišiel Ian Thorpe, významný olympijský plavec z Austrálie. Turistiku, ktorá preskúšala silu priateľstva a najmä vybavenosť voči zlému počasiu zažili malí olympionici v stredu. Štvrtok patril futbalovým zápasom. V posledný deň sa deti dozvedeli viac o lietadlách na prievidzskom letisku.

Veľká vďaka patrí sponzorom, mestu Prievidza, ktoré prispelo 500 eur na materiálne zabezpečenie tábora, úhradu cestovného a podujatí, pánovi Danielovi Mellovi za potlač tričiek, šiltoviek, vakov a iných veci pre deti a ďalším, ktorí akokoľvek prispeli k fungovaniu tábora, či už nákupom ovocia, sprístupnením telocvični v piaristickej škole alebo na Gymnáziu V. B. Nedožerského a tiež za prehliadku letiska v Prievidzi.

Text: Mária Pytlová
Foto: Kristína Kevická

Detský piaristický tábor bol „superhrdinský“

„Uprostred teba je Pán, tvoj Boh, spásonosný hrdina, zajasá nad tebou od radosti, obnoví svoju lásku.“ (Sof 3,17)

Piaristický letný tábor pre deti z piaristickej školy, tento rok s prívlastkom „superhrdinský“, aj tento rok napísal ďalšiu svoju kapitolu. Približne 70 detí si v ňom osvojovalo „supervlastnosti“, medzi ktoré patrí napríklad sila, múdrosť, vytrvalosť, odvaha, rýchlosť, pružnosť, nezničiteľnosť a predovšetkým najväčšia „superschopnosť“, ktorú nám daroval náš dobrý Boh Otec - LÁSKA. Práve vďaka tejto božskej čnosti prežili deti na Skalke pri Kremnici v dňoch od 8. júla do 14. júla 2018 znovu krásny týždeň plný zážitkov a stretnutí. Bohu a dobrým ľuďom, ktorí im to umožnili, patrí veľká vďaka!

Text a foto: Ján Hríb SchP

Pretože skautský tábor tvoria najmä ľudia

Lepšie raz zažiť ako stokrát počuť. V duchu tohto výroku, aspoň pre mňa, sa tiahol jeden celý júlový týždeň v Letnom skautskom tábore od 15. - 21. júla 2018 v okolí Hornej Vsi. Nemenila by som nič. Všetko vrátane 4p – počasie, partia, prostredie, program – do seba perfektne zapadlo. Drobná chybička: čas plynul príliš rýchlo!

- **Prvý deň**

Prvý deň bol taký... Nazvime ho „oddychový“. Zloženie kufrov, zžitie sa s podsadou (t.j. so skautským prechodným domovom), preskúmanie okolia a taktiež predstavenie sa, resp. zopakovanie si mien a obľúbených činností každého z nás a následne zadelenie do družín. Celý deň sa niesol v duchu hlavnej témy tábora – Krajina zázrakov.

- **Dobrodružstvo na skalách**

Zaujímavý bol aj zvyšok týždňa. Napríklad utorkové dobrodružstvo – lezenie na skaly. Pre niekoho nová skúsenosť či prekonanie seba samého, pre iného zábava po niekoľkýkrát. Je fajn na chvíľu pocítiť istotu v človeku, ktorý ťa istí na opačnom konci lana. Len tak v dôvere stúpať za vrchol svojich možností. A potom osem kilometrov v daždi naspäť do tábora. Nikdy však nekráčaš sám.

- **V daždi pod jednou „strechou“**

Spomenula som v úvode, že počasie nám vyšlo. Nie úplne, zopár dní aj spŕchlo – z tohto dôvodu napríklad štvrtková túra „padla“. No niet nad spoločné chvíle počas dažďa pod jednou strechou party-stanu, hranie hier či maľovanie vlajok jednotlivých družín. Práve tieto chvíle udržujú kolektív.

- **To, čo si každý z tábora odnáša**

Vráťme sa však k slnečným, priam dusným dňom, ktoré sme zažili. Veď po daždi prichádza slnko. Veľkú časť tábora sme strávili súťažením v družinách. Napríklad v stavaní mnohých táborových stavieb, pri nočnej hre, pretekoch s ešusom na hlave či na chrbte, pri hľadaní pokladu (tzv. pokladovka) alebo v oblievaní všetkých a všetkého navôkol. To však asi nie je úplne to pravé orechové, čo si z tábora každý z nás odnáša. Sú to podľa mňa predovšetkým chvíle strávené v „tee-pee“ stane počas dumiek (chvíle na zamyslenie sa, zdieľanie svojich pocitov), pretože čo sa na dumkách povie, to tam aj zostáva. Nezabudnuteľné sú taktiež nočné stráženia tábora, pozorovanie dychberúcej oblohy plnej hviezd, na ktorú sa tešíš celý rok. Noc má v tomto svoje čaro.

- **Skautské know-how**

Nesmieme zabudnúť na typicky skautské činnosti, ktoré inde ako na skautskom tábore nezažiješ. Myslím tým plnenie výziev, odboriek, získavanie ocenení za skautku / skauta, včielku / vĺča dňa, skúšku odvahy, skladanie skautského sľubu alebo prijatie skautského mena počas táboráku. Tieto aktivity pomáhajú prekonávať vlastné limity vo všetkých oblastiach.

- **Táborák zariadený „zhora“**

V posledný večer tábora sme sa všetci zúčastnili svätej omše, no po omši, keď sa mal konať táborák, sa spustila búrka. Trochu sklamaní sme vystriedali táborový oheň za stan, no atmosféra z celého týždňa a zábava napriek všetkému naďalej horela v nás. Boh však konal aj v tento večer. Prestalo pršať a my sme mohli zapáliť oheň a tráviť spoločné chvíle v rodinnom kruhu okolo vatry. Hrial ťa oheň, no taktiež dobrý pocit z celého týždňa.

Každý deň nové dobrodružstvá. Asi tak by som zhrnula skautský tábor. Viete, že ste na správnom mieste, keď hneď v prvý deň pocítite domov. Či už na táborisku a v jeho okolí, alebo na skalách, človek nikdy nie je sám. To je to, čo skauting poskytuje – prijatie. Pretože skautský tábor tvoria najmä ľudia.

Zuzana Cagáňová

Modlitbové trojdnie otcov, mám a detí

V posledný júnový víkend sa stretli veriaci v Kostole Najsvätejšej Trojice na modlitbovom trojdní. Moderovanú adoráciu pred svätými omšami pripravili mamy, otcovia a deti z hnutia Modlitby otcov, Modlitby matiek a Deti viery. Hoci každý deň sa o adoráciu postaralo iné modlitbové hnutie, cez ich vzájomnú podporu bolo cítiť, že všetky tri skupiny tvoria jeden celok. Všetky tri hnutia sú súčasťou komunity Útecha a ich spoločnou spiritualitou je odovzdanosť seba a svojich rodín Bohu.

V piatok otcovia odprosovali za naše hriechy, najmä tie, ktorými sme zranili svoje deti. Symbol hriechu priniesli naozaj netradičný. Bol to takmer 20 centimetrov dlhý klinec. Pri vkladaní klinca do košíka, ktorý obrazne predstavoval Ježišovo náručie, nikto nezapochyboval o tom, že náš hriech veľmi bolestne zranil Pána Ježiša. Uzdravujúcim Božím dotykom bola možnosť vidieť pospolu kajúcich sa otcov na kolenách pred vyloženou Sviatosťou oltárnou, ale tiež možnosť pripojiť sa k ich modlitbe litánii ku Kristovej krvi a aj k mohutnému spevu. V piesni Chváľte služobníci, chváľte svojho Pána bolo cítiť skutočnú odovzdanosť otcov Bohu a aj ich odhodlanie slúžiť mu.

V sobotu si slová i spev k adorácii pripravili mamy. Spoločne s otcami odprosovali za hriechy ľudí, ktorí ublížili nám a našim deťom. Symbolom tohto hriechu boli okná. Mamy si ich požičali z legovej stavebnice svojich detí. Mali predstavovať okná ľudských sŕdc zatvorené pre Božiu lásku, a preto aj pre lásku k nám i k našim deťom. V tento deň bol spev bez hudobného doprovodu, ale mamy sa nebáli s odvahou aj piesňou prosiť za ľudí zatvorených pôsobeniu Božej lásky. Modlitbou loretánskych litánií chceli vyjadriť túžbu vziať si príklad lásky a odpustenia od Božej Matky. Pekné slová na adresu mám povedal po skončení sobotnej adorácie jeden zo zúčastnených otcov: „Mamy to vedia pri modlitbe tak inak precítiť."

Najkrajším dňom bola celkom iste nedeľa, ktorá v trojdní sprítomňuje nedeľu Zmŕtvychvstania Pána. V nádhernom, svetlom zaplavenom chráme deti a s nimi aj mamy a otcovia prišli vzdať chválu a vďaku Bohu za svoj život a za všetky milosti, ktoré od neho dostali. V modlitbe Litánii k Duchu Svätému deti zvelebovali Božieho Ducha za jeho prítomnosť v našom živote. Symbolom vďaky bol obrázok matky s dieťatkom v náručí, ktorý sprítomňoval 131. žalm, kde žalmista opisuje svoju dušu „ako nasýtené dieťa v matkinom náručí". Takto sa naše duše cítili v blízkosti Najsvätejšej sviatosti. „Bola som vďačná za pátra Jána, ktorý sedel pri deťoch," vyjadrila slová vďačnosti za prítomnosť kňaza medzi nami jedna modliaca sa mama. Atmosféru radosti dotváral aj chválový spev naplnený pokojom v Božej prítomnosti.

Celé trojdnie bolo veľkým darom pre všetkých, ktorí ho pripravovali, a verím, že i pre tých ostatných. Obnovilo v nás pokoj a radosť z odovzdania sa Bohu. Už teraz sa tešíme na ďalšie trojdnie, ktoré bude v septembri.

Elena Blašková

Kapela Heartbeat na festivale Pohoda

Možno ste už počuli o tom, že kapela Heartbeat bola tento rok hrať na jednom z najlepšie hodnotených európskych festivalov Pohoda. Keď ma oslovili napísať tento článok, vedela som, že ho nedokážem písať ako reportáž, preto mi, prosím, dovoľte podeliť sa s vami v nasledujúcich riadkoch o svoje osobné svedectvo.

Už niekoľko rokov chodievam brigádovať na festival Pohoda. Je to zaujímavá práca, vždy tam ideme spolu dve zo Spoločenstva Piar a pomáhame hlavnému tímu v Office v náročnom čase príprav a samotného festivalu a potom aj počas upratovania areálu. Staráme sa o to, aby mali organizátori celý deň pripravené občerstvenie a popritom sme svedkami toho, ako tento známy festival vôbec vzniká. Sme takpovediac „v zákulisí".

Tento rok sme tam s Jankou ale neboli len ako brigádničky, pretože ju s Heartbeat zavolali hrať v jednom zo stanov. Vystúpenie mali v sobotu o 16:00 v stane Európa. Bola som pod pódiom, tak vám skúsim priblížiť celkovú atmosféru.

Na Pohode sa vždy stretnú tí najrôznejší ľudia. Je to multižánrový festival, ktorý o sebe hovorí, že je oslavou tolerancie a slobody. Vyhral európske ocenenie za ekologické riešenia a radí sa medzi najlepšie festivaly v Európe. Je otvorený rodinám s deťmi, každý rok prináša niečo nové a dáva priestor mnohým ľuďom vyjadriť svoj názor na kultúru, politiku či dianie vo svete. Väčšina návštevníkov prichádza na festival s očakávaním, že sa stretnú s niečím novým a inšpiratívnym, lebo veľké množstvo vystupujúcich umelcov nepoznajú.

Tak to bolo možno pre mnohých, ktorí vošli do stanu, kde hrali Heartbeat. Okrem piesní chvál počuli slová o Bohu, osobné svedectvá a básne. Niektorých sa celé vystúpenie tak dotklo, že plakali. Iní len sedeli a počúvali. Tento rok na Pohode brigádovalo veľa ľudí zo Spoločenstva Piar aj zo spoločenstva SP na Sliači, takže v dave boli roztrúsení aj takí, ktorí sa modlili chvály. V každom potlesku som cítila, ako ľudia úprimne podporujú kapelu a z výkrikov ľudí (ja neviem, možno to bol len môj dojem) som cítila vďačnosť.

Mojím osobným svedectvom je, že som bola presvedčená o tom, že tak, ako po Bohu túžime my v spoločenstve a sme schopní prijímať jeho lásku, tak aj ľudia, ktorí možno Boha nepoznajú, alebo v neho neveria, sa s Ním v tej chvíli mohli stretnúť – cez texty, cez emócie, cez umenie. A že sa ich dotkol, to dokazuje aj skutočnosť, že po vystúpení za nami s Jankou prišlo veľa ľudí z Pohoda tímu, ktorí boli dojatí alebo v úžase a ďakovali za to, čo videli.

Na to môžeme povedať jediné: že je to pre nás svedectvom o tom, ako sa Boh prizná, keď ho vyznáme, ako povyšuje tých, ktorí sa neboja slúžiť a ako sa môže osláviť aj v našej neistote. Festival Pohoda je jeden z ďalších neočakávaných príbehov, do ktorých nás Boh zavolal a veríme, že vystúpenie Heartbeat bude zas jedným z mnohých príbehov, ktoré tvoria Pohodu. Je pre nás cťou, že v ňom je Boh.

A na záver ešte svedectvo z druhej strany – z pódia, od basgitaristu Borisa Štangu:

„Hranie na festivale bolo pre mňa osobne veľké privilégium. Nehrávame často na veľkých festivaloch, obzvlášť nie na festivale bez kresťanskej tematiky, takže sme vôbec

nevedeli, do čoho ideme. Nevedeli sme, koľko ľudí čakať, ako celé vystúpenie dopadne, vedeli sme iba to, že chceme prísť autentickí, takí, akí sme kedykoľvek a kdekoľvek, aj mimo pódia. Stáť tam v strede stanu na pódiu vo mne vyvolávalo rešpekt a aj veľkú radosť, že tu môžeme byť a priniesť kúsok nás. Hranie sme si užili a o atmosféru sa okrem poetických vystúpení pomedzi skladby postarali aj krátke svedectvá. Veľmi nás potešila okamžitá spätná väzba od ľudí, ktorí zaplnili celý stan. Jednoducho sme od začiatku chválili Boha a to bolo pre mňa dych vyrážajúce, že môžeme byť aj na takýchto miestach a hovoriť o Božom kráľovstve tým, ktorí ho nepoznajú. Veríme, že ak sa aspoň jedno slovo dotklo nejakého človeka, malo to význam."
Akustickú nahrávku Heartbeat z Pohody si budete môcť v priebehu nasledujúcich týždňov vypočuť na facebookovej stránke kapely Heartbeat.

Text: Lucia Sekerová
Foto: instagram kapely Heartbeat

Prievidzský „polodeviatnik"

Asi všetci poznáte starý vtip o polovici: Učiteľ matematiky hovorí svojim žiakom: „Dokedy vám musím opakovať, že polovice sú vždy rovnaké?! Teda neexistuje väčšia ani menšia. Samozrejme, vy to neviete, lebo väčšia polovica z vás stále nedáva pozor..."

Naozaj neexistuje väčšia a menšia polovica? Ale ako potom rozdelíme na „polku" tri vajcia? Ešte možno päť hrušiek, to by šlo, jednu rozrežeme na dve časti. Ale sedem ľudí? Ako ich rozdelíme na polovicu? Po troch rokoch fungovania „prievidzského deviatnika", teda duchovnej „miniobnovy" medzi našou púťou a sviatkom svätého Bartolomeja, stála predo mnou podobná otázka. V podstate ostali len 4 voľné dni. A to je „menšia polovica", to by bolo neplatné. K platnosti podľa mňa patrí nadpolovičná väčšina z 9, teda 5.
A tak náš tohtoročný deviatnik začneme v nedeľu na záver púte večernou sv. omšou o 18:00. Bude ju slúžiť prvý – posledný bývalý kaplán Marián Husár. Druhý – posledný Ján Jáger príde na večernú bohoslužbu hneď po ňom – v pondelok 20. 8. 2018 o 16:30. Tretím, utorkovým hosťom bude Dušan Rončák. Ako bývalý učiteľ histórie nás navštívi v deň 50. výročia „bratskej pomoci". V strede týždňa príde kňaz, ktorý ma „zaúčal", ako to v Prievidzi chodí, Michal Lajcha, veď bude streda, športovať treba... Ako piaty nás navštívi Ján Kraus, s ktorým ma nespájajú spoločné roky na Prievidzskej fare, ale spolupráca v Rádiu Lumen, kde ešte ako študent robil webovú stránku.
Verím, že „väčšej polovici" našich veriacich budú mať čo povedať, teda že vás povzbudia na duchu.

Vladimír Slovák, farár

Marián Husár
nedeľa 19.8.2018

Ján Jáger
pondelok 20.8.2018

Dušan Rončák
utorok 21.8.2018

Michal Lajcha
streda 22.8.2018

Ján Kraus
štvrtok 23.8.2018

Ohlasovanie evanjelia II.

Evangelii gaudium, 9. časť

V tretej kapitole apoštolskej exhortácie Svätý Otec František bližšie vysvetľuje ďalšie dôležité pojmy týkajúce sa ohlasovania evanjelia v dnešnom svete.

Sila ľudovej zbožnosti

Ľudová zbožnosť má nezastupiteľné miesto v procese odovzdávania viery v danej kultúre. Všetky nové evanjelizačné „metódy“, nové evanjelizačné „spoločenstvá“ by mali rešpektovať, akým spôsobom je v národe zakorenená ľudová zbožnosť. Ona dokazuje „smäd po Bohu, ktorý môžu cítiť len jednoduchí a duchom chudobní ľudia“.

Duchovnosť (ľudová mystika) jednoduchých ľudí býva vyjadrená viac použitím symbolov ako rozumu. Môže to byť napríklad modlitba ruženca matky pri posteli chorého dieťaťa, s nádejou zapálená svieca či pohľad plný hlbokej lásky k ukrižovanému Kristovi. Toto všetko je ovocím pôsobenia Ducha Svätého, ktorý bol vyliaty do našich sŕdc.

Preto ľudovú zbožnosť nemožno podceňovať. Má v sebe milosť misijného nasadenia, vyjdenia zo seba samých, prežívania viery a spolupatričnosti s Cirkvou. Svätý Otec František nás k účasti na nej povzbudzuje aj týmito slovami: „Spoločné kráčanie k svätyniam a zúčastňovanie sa na prejavoch ľudovej zbožnosti – spolu s deťmi a pozývajúc ďalších ľudí – je samo osebe evanjelizáciou.“

Ohlasovať evanjelium každý deň svojim najbližším

Popri rôznych veľkých evanjelizačných aktivitách stojí i potreba nášho každodenného ohlasovania: „Ak Cirkev túži zažiť hlbokú misijnú obnovu, je tu jedna forma ohlasovania, ktorá sa nás všetkých týka ako každodenná úloha. Je to sprostredkovanie evanjelia osobám, s ktorými sa stýkame, najbližším ako aj neznámym.“

Ohlasujme Slovo „s pokorným postojom svedectva toho, kto sa stále vie učiť; vo vedomí, že posolstvo je také bohaté a hlboké, že nás vždy presahuje“. Svätý Otec navrhuje začať vypočutím druhej osoby, ohlásením Slova skrze formu, akú nám vnukne Duch Svätý (tvorivý) a na záver ukončiť túto „malú evanjelizáciu“ spoločnou modlitbou s danou osobou a jej vložením do Božích rúk.

Charizmy v službe spoločenstva hlásajúceho evanjelium

Charizmy sú dary Ducha na obnovu a budovanie Cirkvi. Niektorí ich nevedia prijať, lebo sa prejavujú nevšedne, ale aj preto, lebo sa často viac stotožňujú s evanjelickou cirkvou. Pápež vysvetľuje, že jasným znakom pravosti charizmy je jej „schopnosť harmonicky sa začleniť do života svätého Božieho ľudu pre dobro všetkých“.

Tiež zdôrazňuje, že „novosť vyvolaná Duchom nepotrebuje zatieňovať iné formy duchovnosti a darov, aby sa presadila. Čím viac nejaká charizma obracia svoj zrak k srdcu evanjelia, tým viac bude jej použitie cirkevné.“ V praxi to znamená to, že človek, resp. spoločenstvo obdarené charizmou (zaužívaný je pojem „charizmatik“) nemá hľadieť na iné formy duchovnosti ako na niečo zastarané (ale i naopak priveľmi moderné), nepotrebné, menejcenné, resp. nižšie v zmysle úrovne viery (ako na nižší level), ale má sa snažiť budovať jednotu v rozdielnosti spôsobom, aby si jednotlivé dary uprostred Cirkvi neprekážali, aby ľudí nerozdeľovali, aby sa navzájom dopĺňali a všetkých naozaj hlboko zjednocovali v Kristovi.

Pripravila: Elena Blašková

Kňazstvo je dobrodružstvo na celý život

Od 1. júla prišiel do našej farnosti nový pán kaplán, novokňaz Dominik Kučera. Pochádza z Kováčovej a ako diakon pôsobil vo Zvolene. Položili sme mu pár otázok.

▪ **Dominik, čo ťa viedlo k rozhodnutiu stať sa kňazom?**
Keď sa nad tým tak zamýšľam, prichádza mi na um jediná vec - to isté, čo núti druhých vstúpiť do manželstva, a to je láska. No pre mňa je to Láska s veľkým L. Niečo, čomu ani sám nerozumiem, no viem, že je to tá správna vec, niečo, kde nájdem naplnenie života.

▪ **Máš nejaký vzor? Človeka, ktorý ťa inšpiroval?**
Každý má nejaký vzor, či si to chce pripustiť, alebo nie – otázka znie, či je ten vzor dobrý. Hlavným vzorom je pre mňa Kristus, pretože, tak ako sa píše vo Flp 2,6 - 11, *„On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridŕžal sa svojej rovnosti s Bohom...“*. A samozrejme, Panna Mária.
No a potom mám veľa vzorov medzi svätými - Páter Pio, Ján XXIII., Ján Pavol II., Matka Tereza, František z Assisi, Gerard Majella... Sú mi vzorom v nasledovaní Ježiša, no každý nejako inak. Ukazujú to, že každý je povolaný k svätosti svojím jedinečným spôsobom.
Vzorom sú mi aj ľudia, ktorí nie sú svätí (zatiaľ). Veľkým vzorom sú mi moji rodičia, ktorých som nikdy nevidel hádať sa, ktorí vychovali šesť detí (päť chlapcov a jedno dievča) a všetko trpezlivo znášali, učili nás pravdám viery, boli pre nás živým príkladom. Nie vždy to bolo pre nich ľahké, najmä v našej puberte, ale všetko zvládli.
Medzi moje vzory patria aj kňazi, ktorých som spoznal počas mojej formácie v seminári, napríklad špirituál otec Grega, ktorý mal so mnou stále trpezlivosť, učil ma radosti, pokore a všetkým ostatným nenápadným cnostiam. Mons. Nepšinský ma tiež učil a ukázal mi príklad kňaza - otca, ktorému záleží na svojich študentoch a farníkoch. Mal som tú česť pôsobiť pri ňom aj ako diakon vo Zvolene. No a množstvo ďalších kňazov, ktorí mi ukazovali, ako nasledovať Krista.

▪ **Ako si si predstavoval svoju prvú farnosť?**
To je veľmi jednoduché – nijako. Mám taký „zlozvyk“ nemať veľké očakávania a neznepokojovať sa. Skratka, veci beriem tak, ako to zariadi Božia prozreteľnosť. Boh vie, prečo ma pošle tam alebo tam, nechávam to v jeho réžii. Preto som aj veľmi rád tam, kde momentálne som.

▪ **Ako si zatiaľ zvykáš na farnosť a povinnosti?**
Pomaly. Najhoršie mi ide orientácia v meste, často sa stratím. No na druhej strane

Dominik Kučera sa narodil 29. augusta 1990 vo Zvolene. Má piatich súrodencov, jednu sestru a štyroch bratov, v poradí je predposledný. Študoval na ZŠ sv. Dominika Sávia vo Zvolene, tam absolvoval aj strednú odbornú školu v odbore kuchár. Rok pracoval ako pomocný kuchár v hoteli Poľana vo Zvolene, potom išiel študovať na Katolícku univerzitu v Ružomberku učiteľstvo náboženstvo - filozofia. Po prvom ročníku sa rozhodol vstúpiť do seminára. V roku 2012 nastúpil na štúdiá katolíckej teológie. Po piatom ročníku bol vysvätený za diakona a popri štúdiu v šiestom ročníku pôsobil vo farnosti Zvolen-mesto. V júni 2018 bol vysvätený za kňaza a pôsobí vo farnosti Prievidza-mesto. K jeho záľubám patrí kinematografia, literatúra, príroda, záhrada a rád aj kreslí, aj keď mu to nejde ☺. Občas si chodí zabehať.

vďaka tomu aj objavujem nové miesta. Všetko chce svoj čas, ale verím, že časom sa tu budem cítiť ako doma. Povinností mám stále viac – neviem, čím to je, ale aspoň sa nenudím. Povinnosti patria k službe, a preto som aj rád, že ich mám, pretože keby neboli, znamenalo by to, že pôsobím v slabej farnosti. Práve povinnosti mi ukazujú, že to tu žije - a to je veľmi dobre.

▪ **Keďže témou tohto čísla Bartolomeja je odvaha... Spomínaš si na nejaký odvážny čin vo svojom živote?**

Mám dosť slabú pamäť. No z detstva si pamätám, že som rád dráždil kvočky, ktoré ma potom naháňali – ale takéto činy asi nemyslíš ☺. Môj najodvážnejší čin bol tak troška dlhodobý a ešte stále pokračuje. Je to odpoveď Bohu na jeho volanie, vstup do seminára, prijatie ministérií (nižších svätení), prijatie kandidatúry, prijatie diakonskej a kňazskej vysviacky. Myslím si, že nič odvážnejšie som v živote nespravil. Možno to znie jednoducho a fádne, ale je to dobrodružstvo na celý život. A to chce odvahu ☺.

Ďakujem za rozhovor!

Mária Pytlová

Foto: Štefan Kollár a archív D. Kučeru

Kuchárske umenie pána kaplána

Kňazská vysviacka v Banskej Bystrici dňa 16. júna 2018

Boh nás volá do života odvahy

Národné stretnutie mládeže, ktoré je predzvesťou Svetového stretnutia mládeže v Paname v roku 2019, sa konalo v Prešove od 26. do 29. júla tohto roku. Predchádzala mu niekoľkomesačná príprava, ktorej dominovalo slovo „Odvaha“. Toto slovo vzniklo v podstate slovnou hračkou, ale nie bez logiky – keďže Panama je obklopená vodou a chemický vzorec vody je H_2O, stačí si len tento vzorec napísať odzadu a nahlas prečítať. O_2H. O-dva-ha! A to už je slovo, ktoré má význam aj pre nás.

Súčasťou deväťmesačnej prípravy mladých boli námety na aktivity zahŕňajúce katechézy na témy odvážnych postáv Jánovho evanjelia, rôzne námety na činnosti na stretká, texty adorácií, mariánske modlitby, námety na divadelné hry a originálne piesne zložené na túto príležitosť (všetky materiály boli dostupné na internete a vyšli už aj knižne). O akých typoch odvahy katechézy počas deviatich mesiacov hovorili?

Odvaha zmeniť sa

Symbolizoval ju Ján Krstiteľ. Kňaz Andrej Darmo ho v texte svojej katechézy charakterizoval ako človeka, ktorý mal odvahu prijať „to viac“, k čomu bol volaný, odvahu vystúpiť z radu priemernosti, pohodlnosti, odvahu byť osobnosťou. Bol to muž sebazapierania a pokánia, muž, ktorý upozorňoval Izraelitov na to, že sú slabí a potrebujú premenu – a tak pripravoval cestu Pánovi. Prostredníctvom jeho osobnosti sa Andrej Darmo pýta i nás: „Chceš byť Božím darom ako Ján, alebo chceš žiť priemernosť okolia?“ A odporúča: „Nenechaj sa vláčiť mainstreamom, módou, tým, čo robia všetci. Buď osobnosťou.“

Odvaha dôverovať

Predstavuje ju Panna Mária. Napriek tomu, že Ježiš jej na svadbe v Káne Galilejskej po tom, čo ho žiada o pomoc novomanželom, ktorým sa na svadbe minulo víno, hovorí, že ešte neprišla jeho hodina, ona si je istá, že im pomôže. Pokojne odkráča k služobníkom a odporúča im: „Urobte všetko, čo vám povie.“ „A ovocím tejto dôvery je to, čo by nikto nečakal,“ píše kňaz Patrik Balász. „Z obyčajnej, bežnej, každodennej vody je to najlepšie víno. Nie nejaké zlé, podradné víno, ale dobré víno. Pretože Boh, keď mu dôveruješ, nedá ti zlé, podradné či nepotrebné veci, ale dá ti to najlepšie.“

Odvaha rozmýšľať

Mal ju Nikodém. Farizej, člen židovskej veľrady, človek, ktorý by prišiel o svoje výsady, keby sa k Ježišovi priznal verejne. Napriek tomu má však odvahu premýšľať a hľadať pravdu a nájde si spôsob, ako sa s Ježišom stretnúť a položiť mu svoje otázky – hoci aj v noci. A Ježiš ho neodbíja a neposiela preč. „Chcem ťa poprosiť, aby si nikdy nepodľahol domnienke, že viera a kresťanstvo sú len niečím vnútorným,

neviditeľným, zatajeným. Viera sa síce rodí vnútri, ale preniká celú osobu," píše mladým ďalší z autorov katechéz František Trstenský. „Nikdy nepodceňuj vonkajšie prejavy viery, symboly, liturgiu. Buď plameňom sviečky, vo svetle ktorej sa stáva evanjelium viditeľným pre životy druhých." Napokon, aj Nikodém sa po Ježišovej smrti k nemu verejne priznal.

Odvaha žiť v pravde
Tú mala Samaritánka. Hoci žila hriešnym životom, dokázala si priznať pravdu o sebe a uveriť pravde obsiahnutej v Ježišových slovách. Uhasila svoj „smäd". A to odporúča košický pomocný biskup Marek Forgáč i nám: „Určite aj ty cítiš smäd po pravdivom poznaní seba, po pravých hodnotách, po niečom, čo by naplňalo tvoj život nie len na krátku chvíľu, ale čo by uhasilo tvoj smäd. Svet ti ponúka mnoho príležitostí. No i Ježiš – Priateľ i Záchranca, ti ponúka prameň živej vody. Rozhodnúť sa vstúpiť do vzťahu s ním si vyžaduje odvahu. Chce to odvahu vykročiť na cestu, ktorá nie je cestou bez kríža, ale ktorá je cestou opravdivej radosti." Napriek tomu sa nebojme vykročiť.

Odvaha nechať sa uzdraviť
Preukázal ju chromý muž pri rybníku v Betsate. Po 38 rokoch choroby upadol už skôr do rezignácie ako by žil túžbou po uzdravení, Ježiš mu však napriek tomu hovorí: „Vezmi si svoje lôžko a choď!" A on vstane a chodí. „Čo myslíš, nie je rezignácia niečo také ako neschopnosť stáť na vlastných nohách? A naopak schopnosť postaviť sa na vlastné nohy nie je uzdravením?" pýta sa v katechéze Dominik Markoš, mimochodom jeden zo štyroch kňazov, ktorí „varia" Božie slovo v relácii Večera u Slováka. „Ja si myslím, že áno. Keď je človek pasívny voči životu, máločo pokazí, lebo máločo robí. Ježiš je prameňom uzdravujúcej vody, ktorá lieči rezignáciu človeka." Odvaha nechať sa uzdraviť zahŕňa v sebe teda nielen uzdravenie chorôb tela či duše, ale i odvahu nechať sa uzdraviť z akejkoľvek formy rezignácie, ktorá nás ničí.

Odvaha uveriť
Má ju apoštol Peter, ktorý sa odváži chodiť po mori. A kým verí, aj po ňom ozaj chodí. Ale aj chvíľa, keď zapochybuje, prináša pre nás usmernenie, kde hľadať záchranu. „Peter chcel mať na mori podobnú schopnosť ako jeho učiteľ, ale zistil, že jeho odvaha a viera ešte potrebujú rásť. Áno, treba rásť do výšky Božej náruče! Na to, aby si sa stal kresťanom podľa Ježišovho srdca, nepotrebuješ nejaké bombastické asketické cvičenia, ale potrebuješ veľa Božej odvahy vykročiť na cestu hodnôt evanjelia. A každá svätá spoveď ti dá nielen milosť posväcujúcu, ale aj milosť pomáhajúcu ísť proti prúdu toho, čo sa ‚nosí'," odporúča mladým františkán Filip Čierny. „Odpovedať na Božiu výzvu ‚Poď' znamená rozhodnúť sa uveriť."

Odvaha uvidieť
Jej predstaviteľom je človek slepý od narodenia. Ježiš ho uzdraví – tak, ako túži uzdraviť i nás. „Každý z nás po narodení toho veľa nevidí. Rodíme sa ‚slepí' a dokonca aj so špinou dedičného hriechu. Obmytím vodou z krstného prameňa sa aj nám otvoril zrak a môžeme nasledovať Krista – svetlo sveta. Ale to je len začiatok cesty. Krst je prvou sviatosťou, nie poslednou. Maj odvahu vídať sa s Bohom denne! V bežných situáciách, v blížnych okolo teba, ale hlavne v modlitbe a ďalších sviatostiach. Zvlášť vo sviatosti zmierenia a v Eucharistii," odporúča rehoľná sestra Chantal Fukasová, autorka ďalšej z katechéz.

Odvaha vydať svedectvo
Preukázal ju stotník pod krížom, ktorý napriek tomu, že bol vojak a drsný chlap, uznal, že Ježiš bol ozaj Božím Synom. Mal odvahu ozvať sa, i keď všetci ostatní boli ticho. „A čo ty, mladý človek? Máš odvahu? Na akom území túžiš zabojovať?" pýta sa vincentín Pavol Noga. „Chcem ti povedať, že niekedy treba mať odvahu urobiť to, čo cítiš. Potrebuješ rozprestrieť krídla a letieť... Snívaj o výškach! Jednoducho naber odvahu a prestaň počúvať reči, že na to nemáš, že

to nedokážeš... Nenechaj si ukradnúť sny, lebo sa ti môže stať, že sa tým ‚nakazíš' a uveríš tomu, že na to nemáš. Nenechaj sa oklamať! Ježiš na kríži ťa ne(s)klame."

Odvaha milovať
Tú preukázala Mária Magdaléna, žena, ktorej sa mnoho odpustilo, lebo mnoho milovala... Zostala pod krížom, i keď väčšina Ježišových priateľov na to odvahu nemala, lebo jej láska bola väčšia ako strach. „Mária Magdaléna to pochopila. Nedovolila strachu, aby jej diktoval, čo a ako má robiť. Nie je pravda, že odvážni ľudia nepociťujú strach. Odvážni ľudia len nedovolia strachu, aby im diktoval, čo majú robiť," píše v záverečnej katechéze redemptorista Miroslav Bujdoš.
Deväť typov odvahy, deväť evanjeliových postáv. Ktorá z nich sa stane naším vzorom? V ktorom „type odvahy" máme najväčšie rezervy? Na túto otázku si musí odpovedať každý z nás sám. Jedno je však isté. Nielen mladých, ale i nás všetkých volá Boh do života plného odvahy. Nie pohodlia a gaučovej kultúry, ale činorodej lásky. Možno to prostredníctvom posolstva Národného stretnutia mladých pochopíme i my, už vekom trochu starší.

Podľa materiálov z webovej stránky Národného stretnutia mládeže pripravila Petra Humajová.

P18 nás učila žiť bez strachu

Ponuka ísť na akciu, akou je Národné stretnutie mládeže P18, bola pre mňa dosť nečakaná. A ešte na nej aj spievať! Ako diakon v Prievidzi už nie som pánom svojho času, a tak nebolo isté, či sa mi bude dať načas sa zo služby uvoľniť. Navyše - nikdy som nebol typ, ktorý by vyhľadával masové akcie, vždy som bol voči nim skôr rezervovaný.

Sú skrátka typy ľudí, ktoré namiesto burácajúcich davov uprednostňujú komornú dôvernú modlitbu. Ak som na kresťanské masové akcie chodil, tak potom len z toho dôvodu, že tam budem so skvelými ľuďmi. Vďaka tomu som nikdy nebol sklamaný - pretože tieto akcie sú skvelými ľuďmi absolútne nasýtené.

V jednote je sila
A inak to nebolo ani počas tohto veľkého stretnutia mladých slovenských kresťanov. Je vždy prekrásne vidieť, koľko nás v našej krajine stále je, koľkí z nás ešte stále veľmi chcú bojovať za svoju vieru a identitu. V takomto dave si človek uvedomí, že v jednote je naozaj sila.
Keď sa človek ocitne v spoločenstve rovnako zmýšľajúcich ľudí, veľmi silno vníma skutočnosť, že je vlastne normálny, že byť kresťanom a žiť hodnotný život znamená žiť ho v radosti, a tak premieňať svet na lepšie miesto.
Okrem toho, srdcia mladých ľudí - a myslím tým tínedžerov - sú ako trezory plné túžby po kráse, ktoré sa otvárajú tam, kde padá strach z odhalenia tejto krásy. A kde viac môže padnúť strach, než tam, kde sú všetci spolu nasmerovaní na Boha?

Smer odvaha!
Všetko na P18 bolo zamerané na odvahu. Slovenskí biskupi nám denne rozprávali o tom, čo presne to znamená byť skutočne bez strachu; každá katechéza, svedectvo či kázeň boli odhaľovaním bohatstva života v odvahe.
Ale čo ma veľmi milo prekvapilo, tento rok to nezostalo iba pri slovách. Organizátori preukázali výnimočnú odvahu (a sčasti aj zmysel pre humor), keď v piatok na obed rozdávali iba čistý chlieb. Bochník chleba. Nič viac. To, a ešte výzvu, že chlieb dostane len každý druhý človek, a tak je potrebné sa podeliť s tým, kto nedostal.
Toto gesto kdesi v srdci veľmi oceňujem. Naozaj je to niečo, pri čom ľudia pocítili, že to, o čom sa toľko hovorí, treba aj žiť a že žiť Evanjelium znamená odvážne vykročiť z komfortu k neistote. Nesmierne sympatické rozhodnutie.
To ale z ďaleka nebolo všetko! Delenie

chleba bolo iba predchuťou evanjeliového času, ktorý ľudí na P18 čakal. Celé poobedie totiž bolo zamerané na službu mestu Prešov. Tisícky mladých vyšlo do ulíc a začali pracovať tam, kde ich bolo treba. Volalo sa to Popoludnie angažovanosti a z môjho pohľadu to je neskutočne veľká vec. Možno väčšia, ako by si mladí pomysleli.
Keď som cestoval autobusom späť do Prievidze, v rádiu práve hovorili o dňoch mládeže a to, čomu reportér venoval najviac času, bolo práve vypočítavanie vecí, čo mladí urobili pre Prešov; ako tam pomáhali, koľko buriny vytrhali, koľko plotov natreli, komu všetkému pomohli či spríjemnili deň – skrátka, kde všade sa angažovali svojou službou.
A vtedy som opäť raz viac pochopil sen pápeža Františka o tom, aby sme vychádzali von, aby sme pracovali pre spoločnosť, aby sme sa nikdy neuzatvárali, ale boli akční a kreatívni v láske, lebo tam a týmto smerom veje Duch - von z kostolov medzi ľudí.

Láska zaháňa strach

Odvaha tryská z lásky. A láska zaháňa strach. Boh je láska. A Ježiš nám všetkým predstavil, ako sa miluje naozaj. Že láska je aj zrieknutie sa vlastného života. A že láska je aj kríž. Aj preto bolo možno viac než symbolické, možno dokonca prorocké to, že tesne po piatkovej krížovej ceste nastalo zatmenie Mesiaca. Nenastala síce dramaticky tma po celom meste, ale mne to pripomenulo niečo veľké a tajomné. Prišiel som na to, že zatmenie je dôvodom existencie odvahy. Zatmenie srdca, zatmenie v našich životoch.
Keď všade nastane tma a ja nevidím ani len ten jediný krpatý krôčik pred sebou; keď ma k zemi sťahuje môj životný kríž; keď všetko bolí, nevládzem, nemám kam ujsť a keď pred sebou vidím jedine smrť. Pre také chvíle je stvorená odvaha! Pre tie chvíle si ju musím vypestovať! Pre chvíle, keď raz príde zatmenie na mojej krížovej ceste.

Nuž, P18-ka bola pre mňa aj o tomto. Sú to však len čriepky, jej bohatstvo sa v skutočnosti nedá spočítať. Pretože to nebola len taká nejaká obyčajná „masovka“, ale stretnutie sa Božích synov a dcér, ktorí čerpali a dávali lásku a zasiali tak na Slovensku ďalšie semienka Božieho kráľovstva.

Juraj Kiss, diakon

Odvaha plávať v mori

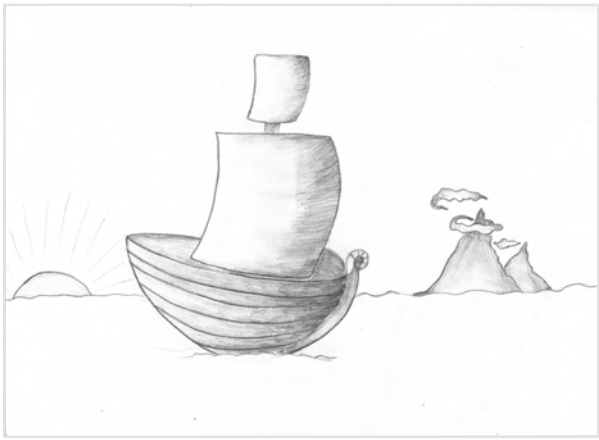

Adrián bol ešte mladý, ale už dosť starý na to, aby vedel plávať. Otec ho v jedno popoludnie slávnostne zobral do plavárne. Snažil sa ho povzbudzovať spolu so svojím ďalším synom: „Poď! Poď, Adrián, plávaj! Neboj sa!“ Adriánov strach však otec nevedel rozptýliť, a tak sa slávnostný deň premenil na obojstranné trápenie. Otec zostal nahnevaný, že sa mu jeho zámer naučiť syna plávať nepodaril, a syn sklesnutý zo svojej neschopnosti prekonať strach z hlbokej vody.

O dva roky neskôr sa Adrián chystal na povinný plavecký výcvik. S veľkými obavami, veď v triede bol jediný, čo nevedel plávať. No jeho priatelia sa podujali na nemožné: Adrián sa musí naučiť plávať. Neveril, že sa mu to podarí. Oni však verili. A nemožné sa zmenilo na skutočnosť. Na konci plaveckého výcviku Adrián zaplával celú dĺžku bazéna. Bol šťastný - a možno ešte viac jeho priatelia. Vtedy pochopil silu viery druhých v to, čomu on sám nedokázal uveriť.

Adrián sa oženil s Beatkou a narodil sa im prvý syn. Otec a syn mali spolu krásny vzťah plný vzájomnej dôvery a lásky. Raz chlapčeka vzali spolu s manželkou na kúpalisko. Adrián vliezol do vody a zavolal na svojho syna, ktorý stál na brehu, pevne zvierajúc maminu dlaň: „Poď, synček! Skoč! Poď! Neboj sa! Skoč!“ A synček neváhal. Jeho dôvera v otcovo náručie bola väčšia ako strach z vody. Adrián žasol nad dôverou svojho syna. Nenaučil ho síce v ten deň plávať, ale vidiac chlapcovu odvahu, zabezpečil, aby to stihol skôr ako on sám. No bolo to naposledy, keď urobil niečo veľké pre svojho syna. Časom sa z neho stal otec podobný väčšine. Prestal veriť, že chvíle strávené s deťmi a manželkou sú rovnako cenné a dôležité ako jeho práca. Ani si neuvedomil, ako jeho deti vyrástli s ním, a zároveň bez neho.

V jeden deň, už ako starší muž, sedel Adrián v chráme a rozmýšľal nad svojím životom. Cítil ťarchu svojich vín, predovšetkým vlastného nedostatku viery v Lásku, pre ktorý trpeli jeho najbližší. Adrián nemal odvahu vykročiť smerom k Bohu a vyznať pred Ním svoje slabosti. V tichu kostola pri svetle sviec, zaujatý a ponorený do svojich úvah, hľadel na obraz Milosrdného Ježiša. Výraz tváre na obraze ho fascinoval. Najmä oči, ktoré hovorili o veľkom súcite a láske. Ten pohľad ho nekarhal ani nesúdil.

Zrazu započul tichý hlas, podobajúci sa tomu z detstva: „Adrián, poď!... Poď! Neboj sa!“ Odkiaľ prichádzal? Nevedel. Iba cítil, že ten hlas ho volá otvoriť dvere na spovednici. No on sa bál a bránil sa mu slovami: „Nemôžem! Mám strach! Bojím sa!“ Ale hlas bol naliehavý: „Poď! Poď, Adrián! Neboj sa!“ Zrazu sa jeho vôle zmocnila sila, ktorej nerozumel a on šiel. Vstúpil do spovednice...

V ten deň sa Adrián naučil plávať v mori.

Text: Elena Blašková
Kresba: Anička Janečková

Čo pre vás znamená odvaha?

Anketa

Často čakáme v živote na správny okamih, kedy dostaneme odvahu vykonať mimoriadne odvážny čin. Najskôr prichádza odvaha a potom všetko ostatné. Či je to láska, pravdivosť, poznanie, povolanie, šport. Ak nie sme pravdivo odvážni, nemôžeme byť milujúci, odpúšťajúci. Na to, čo pre nich znamená odvaha, sme sa spýtali niekoľkých „odvážnych" ľudí.

Jana: „Byť odvážny znamená deň čo deň, krok za krokom plniť Božiu vôľu a veriť, že Boh je s nami a podrží nás v každej situácii. Na onkológii sa stretávam s ťažko chorými pacientmi, ktorí s veľkou dôverou a odvahou denne oddane nesú svoj kríž. Sú aj takí, ktorí celý život odmietajú Krista, no pred smrťou odvážne prosia prijať Pána Ježiša v Eucharistii."

Peter: „Odvaha je robiť niečo, čo nechceš robiť a urobíš, musíš poslúchať, aj keď je to nezmysel."

Anna, Marta: „Vernosť Kristovi. Napriek všetkej beznádeji mať nádej."

Ľubka: „Prekonať samého seba, nemať strach zastať sa iných, keď im ubližujú. Moja dcéra sa zastala svojej rodiny, i keď vedela, že bude za to trpieť a stratí priazeň blízkej osoby."

Eva: „Život mi potvrdzuje, že veľkou odvahou je povedať pravdu, ktorá prúdi z viery vlastného srdca. Pravda vyplývajúca z Evanjelia problém vždy rieši a priateľstvo či rodinné vzťahy neruší."

Marianna: „Padnúť na suterén vlastného ja, vzchopiť sa a žiť ďalej... Týka sa to aj môjho spolužiaka a možno aj ďalších."

Irenka: „Každý deň vstať neoddýchnutá po noci, zapojiť sa do práce, vydržať a pracovať a pracovať, jednoducho prinútiť sa a prekonať samú seba."

Rudo: „Keď sa nebojíme povedať pravdu do očí, keď sa držíme Desatora a nebojíme sa oponovať. Keď bránime iných."

Aneta: „Odvaha je nevinne šikanovať žiaka z anglického jazyka, aj keď ďalšie štúdiá potvrdili zákernosť učiteľky a na inej škole bol z anglického jazyka jednotkár. To je teda odvaha, že?"

Božena: „Keď pozeráš cez okuliare bez sklíčok a myslíš si, že si super."

Marián: „Keď sa postavíme zoči-voči ťažkej situácii, prekonáme samých seba a s Božou pomocou ideme ďalej."

Peter: „Prejsť 30 schodov na rukách. Tiež, keď som viezol ťažko zranenú ženu do nemocnice, krvácala, nebál som sa, že ma chytia policajti, sadol som do auta a odviezol som ju. Mal som v sebe trochu alkoholu, no zachránil som jej možno život."

Ďakujeme za odpovede. A. G. Vavrová

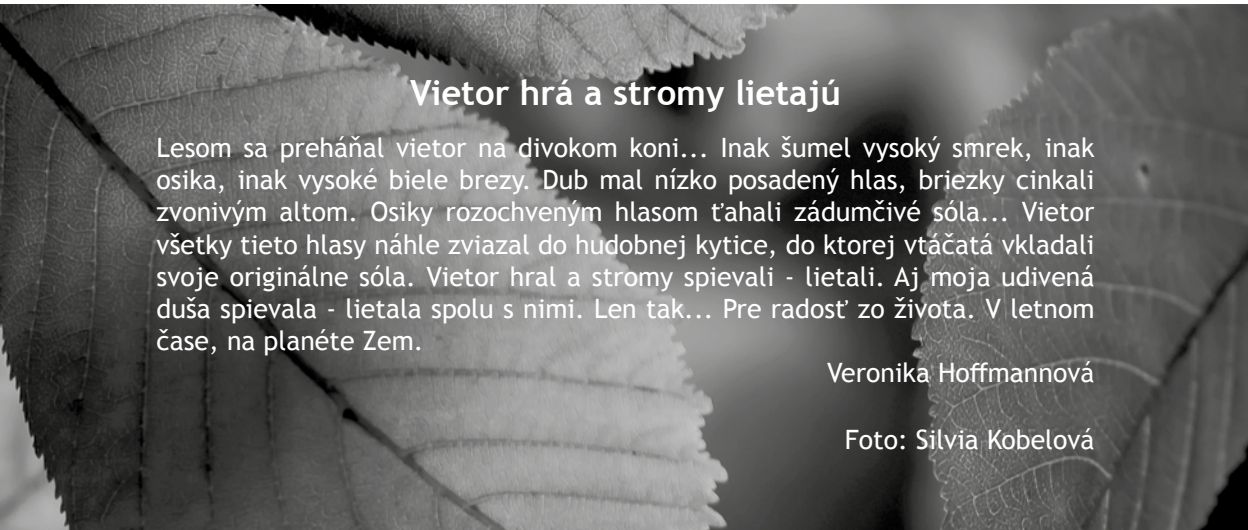

Vietor hrá a stromy lietajú

Lesom sa preháňal vietor na divokom koni... Inak šumel vysoký smrek, inak osika, inak vysoké biele brezy. Dub mal nízko posadený hlas, briezky cinkali zvonivým altom. Osiky rozochveným hlasom ťahali zádumčivé sóla... Vietor všetky tieto hlasy náhle zviazal do hudobnej kytice, do ktorej vtáčatá vkladali svoje originálne sóla. Vietor hral a stromy spievali - lietali. Aj moja udivená duša spievala - lietala spolu s nimi. Len tak... Pre radosť zo života. V letnom čase, na planéte Zem.

Veronika Hoffmannová

Foto: Silvia Kobelová

Prievidzská púť
k Nanebovzatej Panne Márii

18. - 19. august 2018

Sobota 18.8.

16:30 Vešpery – farský kostol
16:45 Sprievod z farského kostola na Mariánsky vŕšok
18:00 Sv. omša - Mariánsky vŕšok, Vladimír Slovák
19:30 Akatist – Mariánsky kostol
20:30 D4V1D - moderné zobrazenie osoby starozákonného kráľa v podaní tanečnej skupiny ATak s hudbou Dominiky Gurbaľovej
22:00 Sv. omša a adorácia - Dominik Kučera

Nedeľa 19.8.

07:30 Sv. omša - Mariánsky kostol, Marek Kotras SchP
09:15 Posvätný ruženec – Mariánsky vŕšok
10:00 Slávnostná sv. omša, Leoš Ryška SDB, riaditeľ TV Noe

16:00 Deň farnosti

ATak Tanečné divadlo

D4V1D

Časy ostatných „nedeľných“ sv. omší vo farnosti: farský kostol - nedeľa 18:00; piaristický kostol - sobota 18:30, nedeľa 6:45; Zapotôčky - sobota 18:00, nedeľa 8:00, 10:00, 19:00

Na okraj...

Tri otázky pre Pavla Danka, režiséra Tanečného divadla ATak

Minulý rok na púti vystúpili u nás po prvý raz s inscenáciou Chcel(a) by som letieť o blahoslavenej rehoľnej sestre Zdenke Schelingovej. Po roku sa vracajú zas – tentoraz s novým predstavením D4V1D. Čo máme od neho čakať? Rozprávame sa so zakladateľom a režisérom Tanečného divadla ATak Pavlom Dankom.

1 **Po (takmer) súčasnosti opäť skok do hlbokej minulosti... Prečo ste si po sestre Zdenke pre svoje predstavenie vybrali práve starozákonnú postavu kráľa Dávida?**
My sme si ho nevybrali, on si vybral nás, dokonca ešte pred Zdenkou, ale ako gentleman jej uvoľnil miesto... ☺ Túžil som oživiť žalmy a príbeh kráľa Dávida, ktorý tancoval z celej sily pred Pánom... Muža, ktorý bol dokonale rozporuplný a dokonale nasmerovaný na Boha. Svätec aj hriešnik, vojak aj umelec, milovník aj vrah...

2 **Hudba k tomuto predstaveniu je (podobne ako i minulý rok) pôvodná – vytvorila ju Dominika Gurbaľová. Čím vás zaujala táto hudobníčka?**
Boli to práve žalmy, ktoré sa v Dominikinej tvorbe často objavovali. A potom – pochopiteľne - jej hudobné nápady, krásny hlas a tanec ukrytý v jej melódiách. Dominika zhudobnila nami vybraté žalmy a vdýchla tak Dávidovmu príbehu novú dimenziu. Ako multiinštrumentalistka okrem spevu nahrala viaceré nástroje a k finálnemu výsledku si prizvala ďalších talentovaných muzikantov, dokonca violončelo nahral jej ocko. Dávidove žalmy v jej podaní tak tvoria neodmysliteľnú súčasť našej novej inscenácie.

3 **Aké sú doterajšie ohlasy publika na predstavenie?**
Vzhľadom na to, že táto inscenácia je úplne minimalistická (takmer prázdne javisko - len 6 hercov a 6 hudobný nástrojov - cajónov, hru odohráme bez zmiznutia zo scény a bez zmeny kostýmov), mnohí diváci zostali v jemnom „šoku“ ☺. Ja sa z toho teším, lebo aspoň nie sme predvídateľní a pri každej novej inscenácii sa snažíme prísť s niečím novým. Mnohí sú nadšení nápaditosťou spomínaného minimalizmu, hovoreným slovom (tentokrát hovoríme všetci), ale najmä hĺbkou piesní. Veľa ľudí ďakovalo, že zažilo ani nie tak divadlo, ako skôr hlbokú modlitbu... To bol náš hlavný zámer – odkódovať Dávidov príbeh a ponúknuť ho všetkým, pretože jeho kód je v každom z nás.

Pripravila: Petra Humajová
Foto: archív Pavla Danka

Každý z nás má v sebe kód hriešnika i svätca

Pár slov o predstavení D4V1D

V sobotu 18. augusta vystúpi na Mariánskom vŕšku počas našej prievidzskej púte i Tanečné divadlo ATak so svojím predstavením D4V1D. A keďže tanec možno v istom zmysle prirovnať k poézii a posolstvo tohto predstavenia je do istej miery abstraktnejšie ako to o živote sestry Zdenky z minulého roka, bolo by dobré sa naň aspoň trochu pripraviť. Minimálne zopakovaním si podstatných skutočností zo života kráľa Dávida.

Podľa Pavla Danka, režiséra Tanečného divadla ATak, je kráľ Dávid udatný bojovník i vrah, mocný kráľ i kajúcnik. Hriešnik i svätec. Tieto dve dimenzie sa pokúšajú získať vplyv i v každom z nás. Ktorá z nich v tomto boji zvíťazí?

O živote kráľa Dávida hovoria viaceré knihy Starého zákona – Prvá a Druhá kniha Samuelova, Prvá kniha kráľov a Prvá kniha kroník. Dozvedáme sa z nich, že Dávid žil okolo roku 1000 pred Kristom a bol najmladším synom Izaiho (Jesseho) z Betlehema. Napriek tomu, že bol najmenší a najmladší, bol aj Bohom vyvolený (ako to v predstavení často zaznieva) a stal sa nástupcom prvého židovského kráľa Šaula.

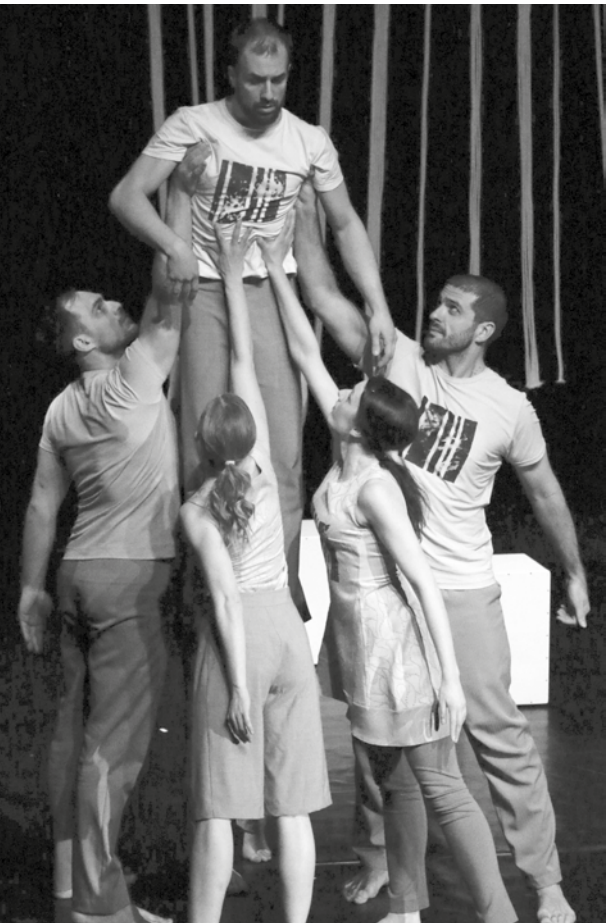

Hoci život Dávida bol bohatý na početné udalosti, inscenácia sa zameriava na 7 základných. V úvode predstavuje Dávidovo **vyvolenie** Bohom a **pomazanie** prorokom Samuelom za kráľa. Nasleduje scéna **boja**, v ktorej sa mladý chlapec Dávid, pôvodne citarista, spevák a následne zbrojnoš kráľovského dvora rozhodne s vierou v Božiu pomoc postaviť do boja proti filištínskemu obrovi Goliášovi. V boji zvíťazí, čo vzbudí obdiv medzi ľuďmi a vyvolá žiarlivosť kráľa Šaula. Ten sa ho pokúsi „zneškodniť“ viacerými spôsobmi, napr. i tým, že mu ponúkne za ženu svoju dcéru Michol, ak mu prinesie sto predkožiek filištínskych bojovníkov. Túto úlohu však Dávid zvládne, a tak sa jeho **láska** k Michol môže naplno rozvinúť.

Za rohom už však striehne **hriech**. Po smrti Šaula sa Dávid stáva kráľom a zapáči sa mu krásna žena, ktorú uvidí kúpať sa zo strechy svojho domu. Je to Betsabe, ktorá s ním otehotnie. Aby tento svoj čin Dávid utajil, dá zabiť jej manžela Uriáša a vezme si Betsabe za ženu. Stáva sa z neho podvodník a vrah.

Boh to však s Dávidom ani napriek týmto hrozným činom nevzdáva a posiela k nemu proroka Nátana. Po jeho výčitkách Dávid pokorne uznáva svoju vinu a koná **pokánie**, v dôsledku ktorého naňho zostupuje Božie **zmilovanie**. Dávid je totiž okrem tohto všetkého i kajúcnik... A to je postoj, ktorý pomáha získať prevahu jeho dobrej stránke, pretože Boh „dokáže použiť aj

pád, aby dal povstať niečomu krajšiemu a vznešenejšiemu“. A toto Božie zmilovanie je vrcholom celého predstavenia i každého ľudského života. Ono prináša do života každého z nás nádej, že po každom páde máme možnosť vstať, že Boh nás nezavrhne a neopustí rovnako ako Dávida, ktorému dokonca dáva prísľub, že z jeho rodu bude pochádzať Mesiáš...

„Vybrali sme niekoľko príbehov, ktoré sú známe a tvoria pomyselný kód - ‚nálepku' kráľa Dávida,“ píše v bulletine k predstaveniu dramaturgička Zdenka Pašuthová. „A vybrali sme žalmy, ktoré sa k týmto príbehom viažu. (...) Vznikla tak inscenácia, v ktorej sa každý príbeh odohrá dvakrát – najprv slovom – ako rozprávanie; potom tancom a hudbou – ako sprítomnenie.“

Viac ako príbeh je to však modlitba... Modlitba, ktorá nám môže pomôcť odkódovať kód každého jedného z nás – odhaliť silné a slabé stránky nášho vlastného príbehu a odhaliť Božiu prítomnosť v ňom. Stačí už len prísť a vidieť.

Srdečne Vás na toto predstavenie pozývame!

Text: Petra Humajová
Foto: Roman Artim

(V texte sú využité informácie z bulletinu predstavenia D4V1D a z www.katolici.szm.com)

„Každý máme zakódovaný svoj pôvod a nezmazateľnú informáciu, že sme Bohom milovaní, aj keď spravíme chybu. Aj keď si ten kód nevšímame alebo ho ničíme... A preto každý nosíme v sebe aj časť Dávidovho kódu – hriešnika aj svätca.“ Pavol Danko

Kresťanská odvaha je pokorná a bezhraničná

Josef Pieper zhŕňa kresťanské učenie o cnostiach na základe veľkých mysliteľov ako sv. Tomáš Akvinský a ďalší. Odvahu či statočnosť predstavuje ako ochotu vydať svedectvo krvi pre Krista, ktorá je pre kresťana prísne záväzným Božím príkazom – kresťan má byť ochotný radšej zomrieť než zaprieť Krista alebo ťažko zhrešiť. Prvou polovicou podstaty odvahy je prijatie a znášanie zranení pre vyššie dobro. Druhou je aktívny boj za dobro proti zlu. Mučeníctvo je najvlastnejší a najvyšší čin odvahy. (J. Pieper: Ctnosti. Česká křesťanská akademie, Praha 2000, s. 95-97)

Cnosť odvahy

Opierajúc sa ďalej o analýzu Piepera môžeme cnosť chápať ako dovŕšenú schopnosť človeka ako duchovnej osoby správne sa rozhodovať. Odvahu predchádzajú cnosti ***praktickej múdrosti*** (nie vypočítavosti) a ***spravodlivosti***, pretože odvážny vie, čo je dobro a je odvážny práve kvôli tomuto dobru. Naozaj odvážny človek je zároveň múdry a spravodlivý. Bez podriadenia sa týmto dvom cnostiam sa odvaha stáva hybnou pákou zla.

Praktická múdrosť dáva poznaním dobra všetkým ostatným cnostiam ich vnútornú bytostnú formu. Spravodlivosť je poverená presadzovať poriadok rozumu vo všetkých ľudských veciach. ***Odvaha sama osebe nie je uskutočňovaním dobra, ale chráni jeho uskutočňovanie alebo mu razí cestu***. Sprevádza ju v tom cnosť ***umiernenosti***.

Odvaha si nevyžaduje pohŕdať životom. Práve naopak. „Kresťan miluje svoj život," hovorí Tomáš, „nielen svojimi prirodzenými telesnými silami, v ktorých je vôľa k životu, ale aj mravnými silami duchovnej duše. (...) človek miluje život *práve* preto a *len* preto, že je *dobrý* človek."

Odvážny tiež svojvoľne nevyhľadáva mučeníctvo: „Otcovia prvotnej cirkvi, od Cypriána cez Gregora Naziánskeho k Ambrózovi dokonca, ako sa zdá, predpokladali, že Boh odníme silu vydržať muky najskôr tým, ktorí dychtia po svedectve krvi opovážlivo a svojvoľne, dôverujúc svojmu vlastnému odhodlaniu."

Odvaha nie je ani nebojácnosť. „Odvaha v určitom zmysle predpokladá, že sa človek bojí zla; jej podstata nespočíva v tom, že by snáď nepoznala strach, ale v tom, že sa strachom nedá prinútiť ku zlu ani odradiť

od uskutočňovania dobra. (...) Možnosť byť odvážny v pravom zmysle slova je daná až vtedy, keď sklamú všetky zdanlivé a skutočné istoty, to znamená, keď sa prirodzený človek naozaj bojí.“ Nebojí sa len ten, kto nemiluje a stratil vôľu žiť.
Nevyhnutnou súčasťou odvahy je ***trpezlivosť***. „Byť trpezlivým znamená: nenechať si zraneniami, ktoré vyplývajú z uskutočňovania dobra, vziať radostnú myseľ a ostrozrak duše.“ Trpezlivosť však nepredstavuje celú odvážnosť a je ňou dokonca menej než ***obrana***. Tá, ako znášanie príkorí, je niečím pasívnym len navovok – obrana zahŕňa silnú duševnú aktivitu, čiže veľmi silné lipnutie na dobre. Odvaha si však vyžaduje aj ochotu zaútočiť na zlo, často v dôsledku ***„spravodlivého hnevu“***, ktorý je citovou vášňou zacielenou na najvyššie dobro.(Pieper 2000: 95 – 110) Odvážnemu je zrejmé, že dobro sa nepresadí „samo“.

Odvaha v dnešnom svete
Každá ľudská spoločnosť poskytuje kresťanom veľký priestor na skúšanie ich odvahy. Dnešné spoločnosti sú výnimočné tým, že napádajú akékoľvek ľudské cnosti v ich jadre, a to ***morálnym relativizmom***, čiže presvedčaním, že nie je možné spoľahlivo odlíšiť dobro a zlo, pravdu a lož. To je základ praktickej múdrosti ako matky všetkých ostatných cností. Inak povedané, bez poznania dobra a pravdy niet cnosti. Zostáva tak len úspech ako ľudské meradlo správnosti správania. Výzvou pre odvahu kresťana je v každom čine konfrontovať svoje poznanie dobra so spoločenským meradlom úspešnosti. A hlavne nerezignovať z poznávania a odlišovania dobra. To človeka samo osebe núti žiť svoj život hlboko „proti prúdu“ a sústavne narážať na spoločenské prekážky a odsúdenie. Koreňom morálneho relativizmu je ateizmus - čiže popieranie - alebo aj spochybňovanie existencie Boha.
Hoci si moderné spoločnosti vysoko cenia slobodu, bez rozlišovania dobra a zla sa ***sloboda*** stáva ***veľmi nejasným ideálom***. Balansuje medzi egoistickou ľubovôľou a podriaďovaním sa ľubovoľnému vedeniu iných (rôznym totalitám). ***Egoistická ľubovôľa*** sa dnes často predstavuje ako niečo žiaduce. Ako odvaha ísť si vlastnou cestou *napriek* druhým ľuďom, najčastejšie rodičom alebo ďalším autoritám, prípadne bez ohľadu na potreby alebo aj dôstojnosť iných ľudí. Je to sloboda, ktorá obyčajne nemá svoj konečný cieľ, len nepretržitú spleť náhodne prijímaných výziev, alebo subjektívny cieľ, ktorý však človeka nakoniec nenapĺňa. Napredovanie „vlastnou cestou“ nutne sprevádza požiadavka spoliehať sa len na seba samého. A to tak v pýche takejto slobody, ako aj v osamelosti kráčania bez ohľadu na druhých. Takúto osamelosť v podobe spoločenského vylúčenia dnes však prežívajú aj tí, ktorých k nej odsudzuje spoločensky schvaľovaný egoizmus a bezohľadnosť ostatných. Aj v starostlivosti o nich sa často prejavuje odvaha kresťanov.
Nie je vôbec paradoxné, že doba ľubovôle sa zároveň vyznačuje ***bujnením totalít*** a tým, čo niektorí nazývajú ***útekom od slobody***. V tomto prípade sa odvaha skrýva za skupinu alebo dav. Keď sa človek vzdá rozlišovania a nasledovania dobra, a navyše podľahne orientácii na úspech, ľahko nasleduje autority, ktoré vládnu inými silami ako je dobro a pravda. Takýto útek od slobody sa začína nerozumným konformizmom v malých skupinách (napr. rovesníkov alebo kolegov), keď je človek v rozlišovaní dobra neistý, nikto ho k nemu neviedol alebo jednoducho „nechce vyčnievať“. Končí sa tam, kde človek nadradí úspech nad pravdu a dobro a dobrovoľne tak zavrhne Boží poriadok a podriadi sa tomu aktuálnemu, spoločenskému. Ako napísal jeden vplyvný sociológ – Boh je spoločnosť. Kresťan je dnes povolaný k odvahe svojím životom dokázať hĺbku tejto lži.

Text: Mária Suríková
Foto: Mária Melicherčíková

Korene

9. 7. 2018

Minulú nedeľu som za zúčastnil zlatej omše môjho kolegu Jožka Kanianského v Hradci, dedinke, ktorá je dnes už súčasťou Prievidze. Okrem milých slov, ktoré hovoril o svojom povolaní na prelome 50. a 60. rokov minulého storočia, ma upútala aj 100-stranová monografia jeho rodnej obce, ktorú ostatný rok pripravoval a vydal na vlastný náklad. Teraz knižočku Hradec rozdával rodákom. Tým, ktorí tu spolu s ním majú svoje korene.

Knižočka vo mne vyvolala spomienky na Chválovú, malú dedinku na Gemeri, kde sa narodil môj otec a kde som ako žiak v tomto čase každý rok prázdninoval u starých rodičov. Čím som starší, tým viac si uvedomujem, že je tam časť mojich koreňov. Som vďačný, že som ich mohol spoznať a znovu spomínam na príhody starého otca z prvej svetovej vojny, ktoré tak rád rozprával a ktoré sme ako deti počúvali s otvorenými ústami.

Až teraz si uvedomujem, aký poklad som tým dostal. Vtedy som aj záviděl kamarátom v tábore či pri mori. Dnes to vidím inak a prajem všetkým deťom nielen milujúcich starých rodičov, ale aj možnosť prázdninovať u nich. No najmä ochotu zdieľať ich svet, aby spoznali svoje korene. Veď z nich tak či onak žijeme.

Vladimír Slovák rtv: Rádio Slovensko rtv: slovensko.rtvs.sk

Karmel

16. 7. 2018

V sobotu som chcel s niekoľkými priateľmi vystúpiť na Vtáčnik. Aj keď som počas môjho pobytu v Prievidzi už pochodil všeličo v jej okolí, túto dominantu hornej Nitry som ešte nepokoril. Nakoniec som musel dať prednosť inej činnosti, betónovaniu. Majster totiž v iný deň nemohol. „Nuž, aj keď robota nie je zajac, a teda neujde, určite neujde ani Vtáčnik," povedal som si.

Dnes prežívam pozvanie na inú horu, ktorá tiež neušla, a desiatky, stovky, ba priam tisíce rokov láka nie turistov, ale milovníkov duchovného života. Jej krása i dôležitosť je opísaná najmä v Biblii. I preto sa na ňu v 12. storočí utiahlo niekoľko pustovníkov, z ktorých neskôr vznikla rehoľa karmelitánov. Muži i ženy v nej vedú kontemplatívny život pod ochranou Bohorodičky Márie.

Svoje kláštory volajú podľa hory jednoducho Karmel. Krásne miesto, ktoré je blízko Bohu, ale ktoré súčasne prináša aj veľký duchovný zápas. Prežil ho napríklad aj prorok Eliáš a po ňom mnohí ďalší. Bojovala ho nielen veľká Terézia z Avily a Ján z Kríža, ale aj malá Terezka Ježiškova, ako aj židovka a kresťanka Edita Stein, ktorá tam prijala meno Terézia Benedikta od Kríža. Na ten svoj vystúpila 9. augusta 1942 v Osvienčime. Aj keď nie som súčasťou ich tímu, omša v detvianskom Karmeli v deň oslavy hlavnej patrónky je pre mňa krásnym a radostným výstupom na duchovnú horu.

Svätá Oľga

23. 7. 2018

Je tomu už osem dní, ako padlo v Moskve počas finále šesť osudových gólov. Stálo za nimi 5 hráčov, dvaja chorvátski a traja francúzski. Za nimi však stál výkon 27 hráčov na ihrisku. A za nimi stáli dvaja veľkí ľudia: Didier Deschamps a Zlatko Dalič.
Osobne týchto dvoch trénerov považujem za najväčších hrdinov tohtoročných majstrovstiev sveta. Doslova vyrobili tieto mužstvá, zozbierali najlepších národných hráčov a stanovili stratégiu prípravy i jednotlivých zápasov. Ako manažér na dôchodku či v zálohe im už dlhšie chcem vyjadriť svoj obdiv.
Prečo to spomínam až po týždni? Šampionát sa odohral v Rusku, v zemi, ktorá sa stala kresťanskou pred 1 030 rokmi najmä pričinením sv. Vladimíra, kniežaťa Kyjevskej Rusi. Tento muž, nazývaný apoštolský, tiež nevyrástol len tak, bez zázemia. Za jeho obrátením stála najmä jeho stará mama, sv. Oľga, žena, ktorú dnes oslavujeme. Nebola majsterkou sveta ani Ruska, ale majsterkou výchovy, manažmentu, odovzdávania hodnôt a dobrého vplyvu.
Aj keď som Vladimír, myslím si, že vďaka za pokresťančenie Ruska či Rusi patrí najmä Oľge. Babičke a trénerke kresťanského života. A modlím sa, aby sme aj my na Slovensku mali dobré staré mamy a dobrých manažérov.

Zamyslenie na dnešný deň rtv: vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Diaľnice

30. 8. 2018

Predpokladám, že tiež využívate diaľnice. Doma i v zahraničí. Sú to výborné dopravné tepny, i keď u nás je ich žalostne málo a stavajú sa pomaly a draho. Spájajú najmä mestá, priemyselné centrá, ale pomáhajú aj s cestovaním na dovolenku. Práve vytvorenie rýchleho a bezpečného spojenia z hľadiska dopravy ľudí a tovaru je ich hlavným poslaním.
A predsa aj rozdeľujú. Nemyslím na rozdelenie regiónov na tie, kde je a kde nie je diaľnica, a teda majú iné podmienky pre investície a prácu. Myslím na rozdelenie územia. Uvedomil som si to nedávno, vidiac vedľa diaľnice kombajny. Boli vpravo, ale dozreté obilie bolo aj vľavo. Ako tam však prejdú? Najbližší most ponad štvorprúdovú rýchlostnú cestu bol až o 5 kilometrov. A oni k nemu majú bočnými cestami ešte ďalej. Naozaj, diaľnica obmedzuje nielen zver, ktorá musí chodiť za vodou inde než predtým, lebo cez plot neprejde, ale aj prácu niektorých ľudí.
Nechcem tým povedať, že by diaľnice boli zlé, alebo že by sme ich nemali stavať. Len som si uvedomil, že tak to môže byť aj v iných skutočnostiach. Priestorových, časových, vzťahových, atď. To, čo vyhovuje, čo je dobré pre mňa, ba aj pre väčšinu, nemusí byť dobré pre každého.
(Zamyslenie nebolo odvysielané, Slovenský rozhlas sa v nasledujúcich 5 týždňoch rozhodol pre reprízy.)

Milé deti!

Počas letných prázdnin veľa cestujeme a chodíme na výlety a do táborov. Niekedy musíme na našich dobrodružných cestách prekonávať rôzne prekážky. Napríklad v horách alebo na nočnom pochode v tábore. Nemala by nám vtedy chýbať ODVAHA.

Tá určite nechýbala ani jednému hrdinovi, ktorý sa spomína v príbehu vo Svätom písme. Náš hrdina, ktorý nebol veľmi silný a nevedel bojovať, porazil obra. A to všetko len preto, lebo veril Pánu Bohu, že mu pomôže zvíťaziť a že bol odvážny a obra sa nezľakol.

Po doplnení písmenok do správnych políčok sa dozviete, ako sa volal náš odvážny hrdina a jeho súper obor.

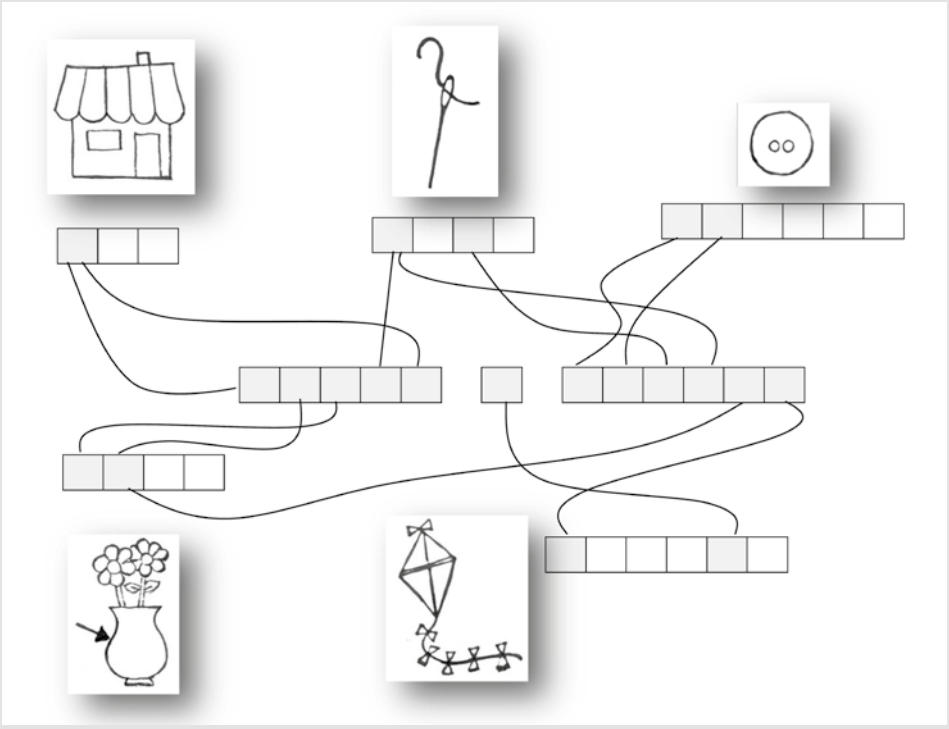

No a teraz, keď už poznáte mená postáv tohto príbehu plného odvahy a víťazstva, určite si ho prečítajte v detskej Biblii alebo spolu s rodičmi vo Svätom písme (1. Sam 17).

A majte pekné prázdniny! ☺

Rubriku pre deti pripravila Romana Václavíková

Ja a diabol

Recenzia knihy od Rina Cammilerriho

„Čítať životopis o svätom z obdobia hlbokého stredoveku? To nie je nič pre mňa," poviete si. „Veď ono čítanie zaváňa legendami, polopravdami, ťažko uveriteľnými zázrakmi a vytvára prekážku pre moderného človeka v pochopení a prípadnom nasledovaní osoby svätca!" Predsa však nie je nič udivujúcejšie a v mnohom hodné nasledovania než život svätého, hoci aj spred tisícročia.

Vďaka knižnej novinke Rina Cammilerriho Ja a diabol sme pozvaní nanovo objaviť život svätého Antona Paduánskeho. Autor v nej zaujímavým spôsobom opisuje nevšedný až dobrodružný život obľúbeného talianskeho františkána s portugalskými koreňmi.

K silným stránkam titulu patrí jeho forma. Je to fikcia napísaná ako autobiografický román a umožňuje ľahšie stotožnenie sa čitateľa s hlavným hrdinom. Svätý Anton hovorí v 1. osobe, akoby písal list. Mnohé myšlienky vložené do jeho mysle sú podnetné a nadčasové. Niekedy však autor skĺzol do príliš dlhých, trochu únavných traktátov, čím nevhodne spomalil dejovú líniu románu.

„Autobiografické myšlienky" Antona dopĺňajú v knihe listy rôznych ľudí, ktorí sa vo svojej korešpondencii zmieňovali o svätcovi a jeho pôsobení. Cammilerri tak zvláštnym spôsobom navodil dojem dôveryhodnosti životopisných údajov. Čitateľ má dojem, že čo Anton vo svojich myšlienkach vysloví, aké udalosti opisuje, to ľudia vo svojich listoch medzi sebou (v ktorých sa o Antonovi zmieňujú) potvrdia.

Výber názvu diela nie je najšťastnejší a treba ho vysvetliť. Kto v ňom hľadá opisy silného pôsobenia diabla a jeho prejavy, s akými sa stretávame v súčasných knižných tituloch s podobným názvom, nepríde si na svoje. Autorovi skôr išlo o jemné a veľmi prefíkané pôsobenie zlého ducha cez pokušenia v oblasti myšlienok, ktoré dokážu objaviť a rozlíšiť len ľudia s dlhodobým hlbokým duchovným životom.

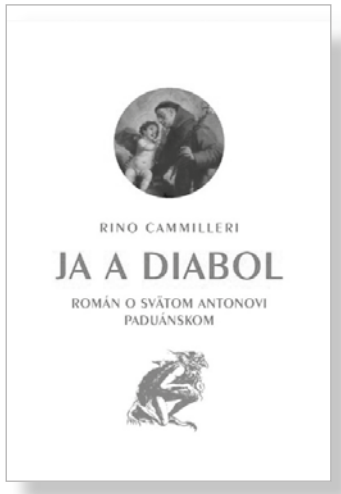

Svätého Antona často privolávame na pomoc ako orodovníka pri hľadaní stratených vecí a poznáme ho z obrazov, kde má na rukách dieťa. Tam ale často naše poznatky o ňom končia. Kým som si neprečítala knihu Ja a diabol, vôbec som nepoznala jeho kazateľské schopnosti založené na vynikajúcom poznaní Božieho slova a doslova misijné pôsobenie v reholi františkánov, vďaka čomu ho neskôr prirovnávali ku sv. Pavlovi. Ako súčasník sv. Františka z Assisi bojoval ohlasovaním pravdy evanjelia proti katarským kacírom a bol to on, kto ho presvedčil, aby súhlasil so vzdelávaním františkánov.

Vedeli ste, že sv. Anton je dokonca i učiteľom Cirkvi? Že sa narodil 15. 8. na slávnosť Nanebovzatia Panny Márie? Že kázal zvieratám podobne ako sv. František? Tieto a mnohé ďalšie zaujímavosti o sv. Antonovi Paduánskom sa môžete dozvedieť, ak naberiete odvahu prečítať si spomenutú knihu.

Text: Elena Blašková
Foto: www.donbosco.sk

Mala odvahu za čistotu dať svoj život

Anna Kolesárová

O jej živote sa toho nevie veľa. Jeho záver však zažiaril tak, že oslovil mnohých. V sobotu 1. septembra 2018 bude v Košiciach blahorečená Anna Kolesárová, dievčina, ktorá mala odvahu za čistotu položiť i svoj život. A to napriek tomu, že mala iba 16 rokov.

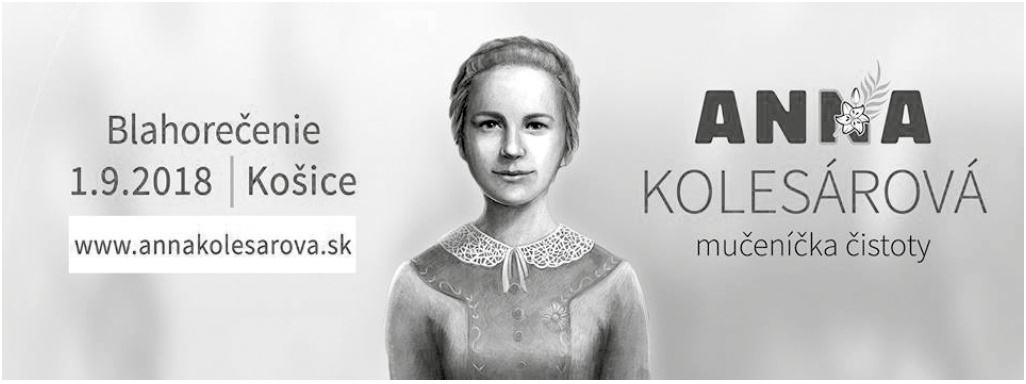

Anna Kolesárová sa narodila 14. júla 1928 vo Vysokej nad Uhom. Jej otec sa volal Ján a bol to prísny, ale spravodlivý človek. Mama Anna, rodená Kušnírová, zomrela, keď mala Anka trinásť rokov. Mladému dievčaťu nezostávalo iné, ako prevziať zodpovednosť za domácnosť namiesto svojej matky a postarať sa nielen o otca, ale i o staršieho brata Michala.

Život jednoduchý a zbožný

Ankin život nebol možno na prvý pohľad ničím výnimočný. Žila jednoducho, dbala o svoju povesť, pravidelne chodievala do kostola i pristupovala k sviatostiam. Kvôli početným povinnostiam nemala veľa času na kamarátky, tie však pravidelne chodievali na návštevy k nej. Zvyčajne sa potom spolu vybrali i na svätú omšu či litánie. Každú sobotu sa u susedov Podhorínovcov modlievali ruženec.

Práve tento poriadok v živote i sila sviatostí však pomohli Anke konať hrdinsky vo chvíľach, keď sa rozhodovalo o všetkom. A ona sa aj vďaka nim v mihu sekundy rozhodla konať v súlade s mravnými zásadami, ktoré do človeka vštepil Boh.

Osudný deň

Osudná chvíľa nastala 22. novembra 1944. Blížil sa koniec druhej svetovej vojny. Ľudia sa počas prechodu frontu schovávali v pivniciach. A v pivnici pod kuchyňou boli schovaní i Kolesárovci so susedmi. Pri prehliadke domu k nim nazrel opitý ruský vojak. Otec poslal Anku, aby mu dala čosi zajesť, pretože si myslel, že je hladný.

Anka poslúchla a odišla s vojakom do kuchyne. Ten, vidiac pred sebou mladé dievča, však dostal chuť i na čosi iné ako na jedlo. Schytil Anku, no ona sa mu vytrhla a bežala späť do pivnice – a to i napriek tomu, že sa jej vyhrážal, že ju zastrelí.

V priebehu pár sekúnd sa odohral už iba nasledujúci dialóg:

„Rozlúč sa s otcom!“

„Apočko, zbohom! Ježiš, Mária, Jozef!“

Padli dva výstrely a Anka klesla na zem mŕtva.

Obeť svätej čistoty

Kvôli neutíchajúcim bojom bola Anka pochovaná na druhý deň večer bez kňaza. Pohrebné obrady vyslúžil kňaz Anton Lukáč až týždeň po Ankinej smrti, keď sa si-

tuácia trochu upokojila. Do matriky k jej menu zapísal slová: „Obeť svätej čistoty.“ A do farskej kroniky v Pavlovciach nad Uhom zaznamenal okrem iného i to, že Anku pri jej hrdinskom čine posilňoval eucharistický Kristus, pretože len krátko pred smrťou prijala sviatosť zmierenia a pristúpila i k svätému prijímaniu.
Proces blahorečenia tohto mladého dievčaťa sa začal až po páde komunistického režimu u nás, konkrétne v roku 2004. V tom čase už jej hrob navštevovali početné skupiny mladých ľudí a v Ankinom rodisku, Vysokej nad Uhom, sa začali konať mládežnícke stretnutia a duchovné obnovy, známe pod názvom Púť radosti. Anka sa pre mladých stávala čoraz viac vzorom pre boj o zachovanie čistého srdca. Položila totiž život na niečo, o čo sa dnes väčšina mladých už ani nesnaží, resp. keď sa aj snaží, je kvôli tomu druhým na smiech.

Diecézna fáza blahorečenia bola ukončená v roku 2012 a Cirkev Ankino mučeníctvo oficiálne uznala v roku 2018. Annu Kolesárovú bude (ako legát pápeža Františka) v Košiciach blahorečiť kardinál Giovanni Angelo Becciu, prefekt Kongregácie pre kauzy svätých.

Pripravila: Petra Humajová
(Životopisné údaje: Bartolomej Gábor: Sila čistej lásky)

Spomienky

Dňa 13. júla 2018 uplynulo 19 rokov, čo do večnosti odišiel môj manžel, otec piatich detí a starý otec štyroch vnúčat, pán **Jozef Dalmady**. Venujte mu, prosím, krátku modlitbu.

Manželka Mária

Dňa 4. augusta uplynie šesť rokov, odkedy dotĺklo láskavé srdce našej obetavej mamičky **Magdalény Kmecovej**. 2. septembra 2018 by sa bola dožila 89 rokov. Kto ste ju poznali, venujte jej spomienku v tichej modlitbe.

V modlitbách spomínajú deti s rodinami.

Dňa 5. augusta 2018 uplynie 15 rokov, čo si Pán povolal k sebe nášho drahého manžela, otca, dedka, brata, švagra, uja a strýca **Milana Majtenyiho**.
Mal srdce veľké a preplnené láskou, ktorú trpezlivo rozdával okolo seba. Odmeň ho, Pane, svojím milosrdenstvom, večnou blaženosťou a nekonečnou láskou. Odpočinutie večné daj mu, Pane, a svetlo večné nech mu svieti.
Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Vyprosujú manželka a deti s rodinami.

Farská kronika
od 24. júna do 20. júla 2018

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Ondrej Lukáč
Jakub Sumilas
Miroslav Putnoky
Michal Matiaško
Matúš Maslen
Dávid Baťo
Hana Mašállová

Manželstvo uzavreli:

Radoslav Tóth a Darya Ivanova
Roman Kalužák a Petra Tomašiková
Slavomír Pilc a Barbora Ťapušková
Peter Sumerák a Jana Páleschová
Martin Tragor a Dagmara Lenhartová
Matej Šramko a Nikoleta Hulíková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Lucia Pružincová, 77 r.
Michal Benček, 20 r.
Vlasta Záziková, 58 r.
Viliam Vida, 78 r.
Jozef Košík, 78 r.
Mária Wuchingerová, 56 r.
Anton Mokrý, 79 r.
Anna Čavojská, 69 r.
Jozefína Sedláková, 74 r.
Oľga Hromadová, 78 r.
Drahomíra Duchoňová, 57 r.
Anna Florišová, 65 r.
Anna Kotianová, 66 r.
Miroslav Haško, 48 r.
František Lukáč, 64 r.
Emília Borská, 87 r.

BARTOLOMEJ
ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:
Rímskokatolícky farský úrad v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Vladimír Slovák, Dominik Kučera, Juraj Kiss, Elena Blašková, Anna Gálová, Štefan Kollár, Mária Melicherčíková, Mária Pytlová, Mária Suríková, Romana Václavíková

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01
web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 32 - Martina Suváková
str. 2 – Veronika Ševčíková, Andrej Bahurinský, Tamara Hurárová, Pavel Bátora
str. 3, 31 - Ján Hríb SchP

Tlač: PATRIA l., spol. s. r. o.
Náklady na tlač:
cca. 0,40 €

Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciame.

Titulná strana:
V letnom tábore prievidzských skautov, ktorý sa konal od 15. do 21. júla, mohli aj najmenšie vlčatá prekonať svoj strach a vyliezť na skalu v lokalite Veľký vrch pri Oslanoch.

Piaristický letný tábor, 8. - 14. júla 2018, Skalka pri Kremnici

Letný skautský tábor, 15. - 21. júla 2018, Horná Ves pri Oslanoch